

Een kaaspakhuis uit Landsmeer

Te Landsmeer in de Dorpsstraat, met de achterzijde aan het water, stond een wit geschilderd houten pakhuis, voorheen gebruikt voor kaas. Het pand is voor ongeveer 13 jaren in het bezit gekomen van de familie Hartog, die het echter niet als kaaspakhuis gebruikte. Het pand is als kaaspakhuis gebouwd in 1901 en was tot ongeveer 1968 als zodanig in gebruik.

In de loop van de tijd had de familie Hartog echter andere plannen ten aanzien van het terrein, waarop behalve dit kaaspakhuis ook nog een stenen huis en een lang houten pand stond, dat eertijds was gebruikt als noodkerk. Dit laatste gebouw was in zeer slechte staat en pogingen het te behouden bleken niet mogelijk. De melding dat het pakhuis verwijderd zou moeten worden in verband met nieuwe bouwplannen resulteerde in een gesprek met de heer J. Hartog, die bereid was het gebouw aan het Zuiderzeemuseum te schenken onder enkele acceptabele voorwaarden. Er werd intern besloten het pand in zijn geheel naar Enkhuizen te doen vervoeren alhoewel het pand 14,50 m lang is, 7 m breed en ongeveer 8,50 m hoog. Het gewicht van het gebouw werd geschat op circa 25 ton, inclusief de constructie om het gebouw te 'verstijven' ongeveer 35 ton. Een bespreking tussen burgemeester Martini, de heer J. Hartog, namens de heer en mevrouw D. Hartog en E. Hartog-Roele, vertegenwoordigers van het Zuiderzeemuseum en de heer Joh. Schol, als transportaannemer, leidde tot nadere afspraken en besluiten. Het pand zou met twee kranen in zijn geheel worden opgenomen en worden afgevoerd naar een plaats in het IJperveld voor het overladen op twee zolderschuiten.

De transportweg door Landsmeer was 700-800 m. De trailer voor het vervoer van dit grote pand was een dieplader met 3 achterassen. Op zaterdag 14 juni - de dag van de jaarvergadering van de 'Vrienden' - ging het vervoer om 6.00 uur in de ochtend op weg. De firma Schol had al tevoren allerlei werkzaamheden uitgevoerd zodat het pand op 14 juni gereed stond.

Het gevaarte kon niet zonder meer de weg afleggen. Daarlangs moesten reeds tevoren alle auto's zijn verwijderd, enige lantaarnpalen weggenomen of van stand veranderd en een aantal verkeersborden verwijderd. De Rijkspolitie begeleidde uiteraard het transport door de plaats naar de sloot. Door een stuk moeras was tevoren een rijpad gemaakt. In de middag voer het gevaarte door het IJperveld naar de dijk langs het Noord-Hollands Kanaal, waar het laat in de avond werd overgehaald om in het kanaal op een grote dekschuit te worden geplaatst. Op 16 juni ging het transport door de Oranjesluizen en belandde bij het Zuiderzeemuseum. Daar kreeg het een plaats aan de Gracht naast het houten pand uit Purmerend.

Het kaaspakhuis uit Landsmeer op weg naar het Buitenmuseum. Van de fundering losgemaakt, op een dieplader gezet, daarna op twee kleine boten verslept en weer op een zolderschuit geplaatst. Bij aankomst bij het Buitenmuseum werd het pakhuis naar de al gereed gemaakte fundamenteën gebracht en daarop geplaatst.

